

За визначенням відомого тестолога В. Аванесова, «педагогічний тест – це система паралельних завдань специфічної форми, розташованих у зростаючому за ступенем складності порядку, що дає змогу якісно та ефективно виміряти рівень і структуру підготовки екзаменованих» [1, с. 25]. Тести, як інструмент діагностики виконують ряд функцій, а саме: діагностичну, навчальну, виховну, розвивальну, управлінську і прогностичну.

Тестування можна проводити на різних етапах процесу навчання:

- під час оперативного повторення навчального матеріалу;
- на етапі актуалізації опорних знань учнів;
- для комплексної перевірки домашнього завдання;
- для закріплення вивченого навчального матеріалу;
- у вигляді теоретичних заліків із розділів навчального предмету;
- як частину тематичної контрольної роботи.

Перш ніж застосовувати тести, вчитель має визначити мету навчальної теми і конкретного уроку зокрема. Більшість учителів розробляє і використовує тести чотирьох рівнів для контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів (у відповідності до рівнів засвоєння навчального матеріалу учнями):

- тести на упізнання, розрізнення, співвідношення (I рівень – перевірка умінь учнів виконувати дії з підказкою);
- тести на підстановку, конструювання відповіді, тести-задачі, які вимагають виконання розрахунків на основі типових правил і алгоритмів (II рівень – виявлення умінь учнів самостійно відтворювати і застосовувати раніше засвоєні знання й уміння);
- тести, які містять нетипові задачі і задачі на прийняття рішень у нестандартних ситуаціях (III рівень – виявлення здібностей учнів до продуктивних евристичних дій);
- тести, які містять завдання проблемного характеру (IV рівень – виявлення умінь творчо використовувати одержані знання).

Більшість фахівців із проблем тестування вважають, що для учнів тести є безпосередньо тим критерієм, який дає їм змогу краще оцінити себе, з'ясувати мету та методи навчання. При правильному використанні тести допомагають як викладачам, так і учням. А при неправильному – можуть загальмувати процес навчання. Висловлюється також думка про неприпустимість і шкідливість використання з метою навчання одного тесту для цілого класу учнів, тому що для деяких учнів він може виявитися дуже легким, а для інших – важким. Отже, тести мають бути настільки індивідуалізовані, щоб кожен учень одержував тест, який відповідає його рівню засвоєння навчального матеріалу [2, с. 141].

Використання тестів у поєднанні з іншими видами контролю й оцінювання є досить ефективним, оскільки стимулює підготовку школярів до кожного уроку, сприяє підвищенню мотивації, створює однакові умови для всіх учнів, зменшує вплив сторонніх факторів, оптимізує роботу вчителя, дає змогу оперативно одержати інформацію про якість навчання.

Література

1. Аванесов В. С. Форма тестовых заданий : [учебное пособие для учителей школ, лицеев, преподавателей вузов и колледжей] / В. С. Аванесов. – М. : Центр тестирования, 2005. – 156 с.
2. Булах І. Є. Створюємо якісний тест : [навч. посіб.] / І. Є. Булах, М. Р. Мруга. – К. : Майстер клас, 2006. – 160 с.

ГОТОВНІСТЬ ПЕДАГОГА ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

***Бовсуновська В.М.
Полтава, Україна***

Професійна готовність є закономірним результатом спеціальної підготовки, самовизначення, освіти й самоосвіти, виховання й самовиховання. Однією з важливих якостей педагога, умов успішності його як професіонала є готовність до інноваційної діяльності. Педагогічні інновації породжують проблеми, пов'язані з необхідністю поєднання інноваційних програм з державними програмами виховання і навчання, співіснування різних педагогічних концепцій.

Успішність інноваційної діяльності передбачає, що педагог усвідомлює практичну значущість різних інновацій у системі освіти не лише на професійному, а й на особистісному рівні. Готовність до інноваційної педагогічної діяльності – особливий особистісний стан, який передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і

рефлексії. Вона є основою активної суспільної і професійно-педагогічної позиції суб'єкта, яка спонукає до інноваційної діяльності та сприяє її продуктивності [3, с.267].

Інноваційна компетентність педагога – система мотивів, знань, умінь, навичок, особистісних якостей педагога, що забезпечує ефективність використання нових педагогічних технологій у роботі з дітьми. Компонентами інноваційної компетентності педагога є поінформованість про педагогічні технології, належне володіння їх змістом і методикою, висока культура використання інновацій у навчально-виховній роботі, особиста переконаність у необхідності застосування інноваційних педагогічних технологій.

Готовність до інноваційної діяльності є внутрішньою силою, що формує інноваційну позицію педагога. За структурою це складне інтегративне утворення, яке охоплює різноманітні якості, властивості, знання, навички особистості. Як один із важливих компонентів професійної готовності, вона є передумовою ефективної діяльності педагога, максимальної реалізації його можливостей, розкриття творчого потенціалу. Джерела готовності до інноваційної діяльності сягають проблематики особистісного розвитку, професійної спрямованості, професійної освіти, виховання й самовиховання, професійного самовизначення педагога [1, 150-167].

В інноваційних освітніх перетвореннях особливо високими є вимоги до рівня теоретичних знань і практичної підготовки вчителя. Він повинен уміти спрямовувати навчально-виховний процес на особистість вихованця, вибудовувати свою професійну діяльність так, щоб кожен учень мав необмежені можливості для самостійного і вискоелективного розвитку. А це у принципово інших вимірах визначає проблематику і зміст професійної та особистісної підготовки педагога, актуалізує необхідність створення педагогічних систем, зорієнтованих на інноваційну діяльність, і відповідно на пошук нових підходів до підготовки майбутнього педагога.

Педагогу інноваційного спрямування під час навчально-виховного процесу необхідно вміти реалізовувати:

- педагогічний гуманізм (довіра до вихованців, повага до їх особистості, гідності, впевненість у своїх здібностях і можливостях);
- емпатійне розуміння вихованців (прагнення і вміння відчувати іншого як себе, розуміти внутрішній світ вихованців, сприймати їх позиції);
- співробітництво (поступове перетворення вихованців на співтворців педагогічного процесу);
- діалогізм (уміння слухати дитину, цікавитися її думкою, розвивати міжособистісний діалог на основі рівності, взаємного розуміння і співтворчості);
- особистісна позиція (творче самовираження, за якого педагог постає перед вихованцями не як позбавлений індивідуальності функціонер, а як особистість, котра має свою думку, відкрита у вираженні своїх почуттів, емоцій) [2].

Література

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібник – К., Академвидав, 2004 – 352 с.
2. Фіцула М.М. Педагогіка Навч. посібник – К., Академвидав, 2005 – 560с.
3. Юсуфбекова Н.Р. Общие основы педагогической инноватики. Опыт разработки теории инновационных процессов в образовании – М., Образование, 2008 – 526с.

МОДЕРНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ

*Бондарчук О.В.
Полтава, Україна*

Одним із найважливіших завдань удосконалення державної системи освіти є модернізація управління нею.

Управління освітою у сучасних умовах – це, насамперед, *управління її розвитком*. Упровадження нового, як відомо, завжди потребує коштів. Не є винятком і розвиток закладу освіти, адже він також передбачає збільшення витрат і *залучення додаткових коштів*, зокрема, для:

- оплати праці педагогів, які провадять експериментальну роботу;
- організації інформаційного забезпечення творчого педагогічного пошуку;
- реконструкції матеріально-технічної бази;
- придбання нового обладнання.

Працюючи в умовах, коли бюджет не забезпечує коштів, необхідних для покриття витрат, більшого значення набуває активність самих керівників закладів освіти у *пошуку ресурсів*, спонсорів